

14. Bevzenko, V.M. (2020, May 29) Kryterii administratyvnoi yurysdyksii [Criteria of administrative jurisdiction]. *Sudebno-yurydycheskaia hazeta*. Retrieved from: <https://sud.ua/ru/news/blog/169927-kriteriyi-administrativnoi-yurisdiksiyi> [in Ukrainian].
15. Romaniak, M.M. (2017). Sutnist administratyvnoi yurysdyksii ta protsesualnykh form yii realizatsii: okremi pytannia vyznachennia. [The essence of administrative jurisdiction and procedural forms of its implementation: some issues of definition]. *Derzhava ta rehiony. Serii Pravo*. №1 (55). 93-97. [in Ukrainian].
16. Bezpalova, V.I. (2019) Zahalna kharakterystyka administratyvno-yurysdyksiinoi diialnosti politsii. [General characteristics of administrative and jurisdictional activities of the police]. *Bulletin of the Penitentiary Association of Ukraine*. № 3(9). 139-146. [in Ukrainian].
17. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy (2005, July 6) [Code of Administrative Procedure of Ukraine]. № 2747-IV Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> [in Ukrainian].
18. Salischeva, N.G. (2004) Administrativnaya yurisdiksiya . Bolshaya rossiyskaya entsikopediya. Retrieved from: <https://slovaronline.com/browse/d4c36259-6adb-3b48-b325->[in Russian].
19. Riabchenko, O.P. (2016) Yurysdyksiia yak protsesualnyi instytut zabezpechennia zakonnosti u sferi derzhavnoi mytnoi spravy: zahalna kharakterystyka. [Jurisdiction as a procedural institution of ensuring legality in the field of state customs: general characteristics]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. №4. 147-150. [in Ukrainian].
20. Pankova, O. V. (2019) Sovremennaya kontsepsiya administrativnoy yurisdiksii: opyt kriticheskogo pereosmysleniya. [The modern concept of administrative jurisdiction: an experience of critical rethinking] *Lex russica*. № 2 (147) 57-68. [in Russian].

Стаття надійшла до редакції: 22.10.2020

УДК 342.565

Саадулаев Анзор Ібрагімович,
суддя, Шевченківський районний суд м. Київ
e-mail: anzor.court@gmail.com

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ ІНОЗЕМЦІВ ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА В УКРАЇНІ

Стаття призначена правовому регулюванню статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні. Наголошено, що регулювання будь-яких суспільних відносин потребує наявної сучасної нормативно-правової бази. Саме на державу покладено обов'язок шляхом нормативно-правового регулювання забезпечити захист прав та законних інтересів іноземців та осіб без громадянства як учасників суспільних правовідносин.

Звертається увага, що основне місце серед нормативно-правових актів, якими регулюється правовий захист іноземців та осіб без громадянства, належить Конституції України, відповідно до якої іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, – за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України. Іноземцям та особам без громадянства може бути надано притулок у порядку, встановленому законом. Крім Конституції України, акцентовано увагу важливу роль інших нормативно-правових актів: законодавчих та підзаконних нормативних актів, яким належить чільне місце та роль у механізмі правового регулювання статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні.

Підкреслено, що важливу роль в правовому становищі іноземців та осіб без громадянства відіграє спеціальне законодавство, а також норми процесуального законодавства, зокрема, Кодексу адміністративного судочинства України.

Розкрито роль міжнародних актів та встановлено, що міжнародні нормативно-правові акти є частиною національного законодавства і застосовуються у порядку, передбаченому нормами національного законодавства. Звертається увага на важливу роль судової практики Європейського суду з прав людини у захисті прав, свобод та інтересів іноземців та осіб без громадянства.

Зроблено висновок, що з метою захисту прав, свобод та законних інтересів іноземці та особи без громадянства, а також інші категорії осіб мають право звернутися як органу публічної влади, так і до суду, у тому числі й адміністративного.

Ключові слова: законодавство, іноземці, права, свободи, нормативне регулювання, судовий захист.

Saadulaev A. LEGAL REGULATION OF STATUS OF FOREIGNERS AND PERSONS WITHOUT CITIZENSHIP IN UKRAINE

The article is intended for legal regulation of the status of foreigners and stateless persons in Ukraine. It is emphasized that the regulation of any social relations requires a modern legal framework. It is the duty of the state to ensure the protection of the rights and legitimate interests of foreigners and stateless persons as participants in public relations through legal regulation.

It is noted that the main place among the regulations governing the legal protection of foreigners and stateless persons belongs to the Constitution of Ukraine, according to which foreigners and stateless persons legally staying in Ukraine enjoy the same rights and freedoms, as well as have the same responsibilities as citizens of Ukraine - except as provided by the Constitution, laws or international treaties of Ukraine. Aliens and stateless persons may be granted asylum in accordance with the

2020. Випуск 8. Спецвипуск

procedure established by law. In addition to the Constitution of Ukraine, the important role of other normative legal acts is emphasized: legislative and by-laws, which have a prominent place and role in the mechanism of legal regulation of the status of foreigners and stateless persons in Ukraine.

It is emphasized that special legislation, as well as norms of procedural legislation, in particular, the Code of Administrative Procedure of Ukraine, play an important role in the legal status of foreigners and stateless persons.

The role of international acts is revealed and it is established that international normative legal acts are a part of national legislation and are applied in the order provided by norms of national legislation. Attention is drawn to the important role of the case law of the European Court of Human Rights in protecting the rights, freedoms and interests of foreigners and stateless persons.

It is concluded that in order to protect the rights, freedoms and legitimate interests of foreigners and stateless persons, as well as other categories of persons have the right to apply both to public authorities and to court, including administrative.

Key words: legislation, foreigners, rights, freedoms, normative regulation, judicial protection.

Постановка проблеми. Серед значної кількості нормативних актів, покликаних врегулювати правовідносини іноземців та осіб без громадянства в Україні, важливе місце відведено Конституції України та інші нормативні акти. Таким нормативно-правовим актом на сьогодні є Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22.09.2011 р. № 3773-V, який визначає правовий статус іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні, та встановлює порядок їх в'їзду в Україну та виїзду з України, а в ст. 2 Закону зазначено, що правовий вказаної категорії визначається Конституцією України, цим та іншими законами України, а також міжнародними договорами України. У разі якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж передбачені цим Законом, застосовуються правила, передбачені таким міжнародним договором України.

Наведене вказує, що правовий статус іноземців та осіб без громадянства слід розглядати у більш широкому значенні у порівнянні із іншими існуючими в юридичній літературі правовими категоріями і включає в себе весь обсяг прав та обов'язків, що характеризують вказану категорію осіб в суспільстві. Зокрема, процесуальний статус іноземців та осіб без громадянства слід розглядати у більш вузькому значенні й обумовлено тим, що норми процесуального законодавства визначають їх процесуальне положення, що впливає обсягу процесуальних прав та обов'язків, що є однією із відмінностей від інших осіб, які не є учасниками судового процесу. Вказані особи можуть і не належати до українського суспільства, бути його повноцінним суб'єктом.

Крім того процесуальні права та обов'язки іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у судовому процесі, можуть бути не зовсім однаковими.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Науковим підґрунтям стали праці вітчизняних та зарубіжних вчених, які досліджували проблемні питання нормативно-правового статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні. Серед них: О. Бачун, А. Олійник, Є. Петров, Ю. Решетов, Є. Романченко, В. Когенко, О. Скакун, Б. Малишев та ін. Проте на фоні постійних змін законодавчого регулювання відносин у сфері правового статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні, ця стаття набуває актуального значення.

Мета статті – аналіз окремих положень законодавства, наукових поглядів та практики у сфері правового регулювання статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства в Україні регулює значна кількість нормативних актів. Крім вищенаведених, до нормативних актів, який також регулює статус іммігранта в Україні є Закон України «Про імміграцію» від 07.06.2001 р. № 2491-III, який визначає умови і порядок імміграції в Україну іноземців та осіб без громадянства. У цьому важливого значення набуває Указ Президента України «Питання спрощення набуття громадянства України іноземцями та особами без громадянства, які брали (беруть) участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони України, та громадянами Російської Федерації, які зазнали переслідувань через політичні переконання» від 13.08.2019 р. № 594, покликаний забезпечити захист прав і свобод людини і громадянина, вирішити питання набуття громадянства України окремими категоріями осіб і, який став підставою розроблення законопроекту № 5630.

Важливе значення у правовому регулюванні відносин іноземців та інших категорій осіб відіграє Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 08.07. 2011 р. № 3671-VI, який визначає порядок регулювання суспільних відносин у сфері визнання особи біженцем, особою, яка потребує додаткового або тимчасового захисту, втрати та позбавлення цього статусу, а також встановлення правового статусу біженців та осіб, які потребують додаткового захисту і яким надано тимчасовий захист в Україні. Нормативним актом, який регулює відносини іноземців та осіб без громадянства є Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. № 2709-IV, який застосовується до таких питань, що виникають у сфері приватноправових відносин з іноземним елементом

Наведені спеціальні закони, становлять серцевину нормативно-правового регулювання правового статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні.

Якщо дія загальних законів поширюється на усіх громадян держави без різниці щодо їх стану та охоплюють усі підпорядковані їм відносини, то спеціальні закони «видаються для відомого розряду осіб та

спеціальних відносин, що відрізняються особливими якостями, які не відповідають загальним нормам та з огляду на це вимагають особливих норм» [1, с.138].

Крім розглянутих нормативно-правових актів важливу роль у регулюванні вказаних відносин відіграє вітчизняне процесуальне законодавство – адміністративне, цивільне, господарське, кримінальне. Важливим кроком у цьому напрямку стало прийняття Парламентом Кодексу адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV, завданням якого є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Важливу роль у нормативно-правовому регулюванні правового статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні відіграють підзаконні нормативні акти. Підзаконне нормативне регулювання – це регулювання суспільних відносин правовими нормами, закріпленими в підзаконних нормативно-правових актах держави й актах об'єднань громадян. Також є піднормативне (індивідуальне) правове регулювання – регулювання конкретних суспільних відносин, що ґрунтується на нормативному регулюванні, яке не вичерпане нормотворцем і припускає додаткове регулювання стосовно персонально визначених осіб і конкретних діянь [2, с. 219].

Серед значної кількості підзаконних нормативних актів, що регулюють правовідносини іноземців та осіб без громадянства в Україні, проаналізуємо деякі із них. Такими нормативними актами є розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 р. №482-р, яким схвалено Стратегію державної міграційної політики України на період до 2025 року. Метою Стратегії є спрямування зусиль держави і суспільства на формування та реалізацію державної міграційної політики, яка б позитивно впливала на консолідацію української нації та безпеку держави, прискорювала соціально-економічний розвиток, сприяла уповільненню темпів депопуляції, стабілізації кількісного та якісного складу населення, задоволенню потреб економіки в робочій силі, відповідала міжнародним стандартам і міжнародним зобов'язанням України, а також постанови Кабінету Міністрів України, зокрема, це: Порядок формування квоти імміграції та порядок провадження за заявами про надання дозволу на імміграцію і поданнями про його скасування та виконання прийнятих рішень, від 26.12.2002 р. № 1983; Порядок формування квоти імміграції» від 26.12.2002 р. № 1983, в пропозиції стосовно формування квоти імміграції задіяна значна кількість суб'єктів публічної влади. Вказані у цій постанові уповноважені органи, а також інші уповноважені органи держави виконують покладені на них завдання у сфері правового регулювання відносин іноземців та осіб без громадянства.

Нормативним, який регулює вказані відносини є Типове положення про пункт тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, яке затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 р. № 1110. Це Типове положення прийнято відповідно до Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» (частини 6 ст. 30) та Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб, яка ратифікована Законом України від 15.01. 2008 р. №116-VI.

Слід підкреслити, що не кожен іноземець та особа без громадянства може вільно в'їхати в Україну чи перебувати на території України. Відповідно до «Порядку підтвердження достатнього фінансового забезпечення іноземців та осіб без громадянства для в'їзду в Україну, перебування на території України, транзитного проїзду через територію України і виїзду за її межі та визначення розміру такого забезпечення», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.12.2013 р. № 884, іноземці та особи без громадянства для в'їзду в Україну, перебування на території України, транзитного проїзду через територію України та виїзду за її межі до іншої держави, якщо інше не визначено законами, повинні мати кошти в 20-кратному розмірі прожиткового мінімуму на одну особу з розрахунку на місяць, встановленого в Україні на день їх в'їзду в Україну. Якщо строк перебування іноземця або особи без громадянства в Україні становить менше або більше одного місяця, зазначена сума ділиться на середньоарифметичну кількість днів місяця (30 діб) та множить на планову кількість днів (до цієї суми додається п'ять днів) перебування.

Ця постанова Кабінету Міністрів України прийнята на виконання ст. 21 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», норми якого містять вказівку щодо фінансового забезпечення іноземців та осіб без громадянства, які бажають в'їзду в Україну, перебувати на території України або транзитного проїзду через територію України. У здійсненні контролю щодо фінансового забезпечення іноземців та осіб без громадянства також задіяні Уповноважені службові особи Державної прикордонної служби України. Згідно пункту 3 частини 3 ст. 9 Закону України «Про прикордонний контроль» від 05.11.2009 р. № 1710-VI, Уповноважені службові особи Державної прикордонної служби України зобов'язані з'ясувати в іноземців та осіб без громадянства наявність достатнього фінансового забезпечення на період запланованого перебування і для повернення до держави походження або транзиту до третьої держави або наявності можливості отримати достатнє фінансове забезпечення в законний спосіб на території України.

Зазначимо, що для іноземців та осіб без громадянства, які на законній підставі прибули в Україну, встановлений їх термін перебування. Так, відповідно до «Порядку продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2012 р. №150, пункту

2 постанови визначає законні підстави перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні.

Вищезазначеним наказом встановлено, що у разі виявлення перевищення іноземцем дозволеного йому строку перебування на території України, посадові особи Державної міграційної служби України діють відповідно до Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною міграційною службою України, затвердженої наказом МВС України від 28.08. 2013 р. № 825.

Крім Державної міграційної служби України, оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення щодо іноземців, також здійснюють посадові особи Державної прикордонної служби України, відповідно до Інструкції, затвердженої наказом МВС України від 18.09.2013 року № 898. Крім вказаних органів публічної влади в регулюванні вказаних відносин також задіяні Державна міграційна служба України та органи внутрішніх справ. На це вказує спільний наказ Міністерства юстиції України та Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Порядку взаємодії органів та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів, та органів Державної прикордонної служби України під час здійснення виконавчого провадження» від 30.01.2018 р. № 256/5/65.

Проте, нормативно-правові акти слід відрізнити від іншого різновиду правових актів – актів застосування права. Їх об'єднує загальна юридична природа, і те, що ті та інші містять державно-владні розпорядження, але у актів застосування ці розпорядження мають індивідуальний, конкретний (як за суб'єктом так і за змістом) характер [3, с. 329].

У регулюванні відносин іноземців та осіб без громадянства в Україні важливе значення має практика Європейського суду з прав людини. Про це свідчить рішення Європейського суду з прав людини, який у Справі «Нур Ахмед та інші проти України» (Заява № 42779/12 та 5 інших заяв) від 18.06.2020 р. звернув увагу на правила оформлення протоколів та у п. 68 рішення, зазначив, що відповідно до правильного порядку спочатку іноземців, які перебували в Україні, необхідно було повідомити про незаконність їхнього перебування, обрати покарання за вчинені адміністративні правопорушення, прийняти рішення про видворення і лише у випадку невиконання такого рішення ухвалити постанову про затримання. Цього передбаченого законодавством порядку дотримано не було. Заявники були затримані вранці 23 грудня 2011 року та 30 січня 2012 року але їхнє затримання не було задокументовано у протоколах про затримання до ухвалення судом постанов. Не приймалось жодних рішень про видворення заявників, хоча, як стверджували заявники, відповідно до національного законодавства наявність рішення про видворення була необхідною передумовою для затримання мігрантів з нерегульованим статусом [4].

Отже, безпосереднє відношення до правового регулювання відносин у досліджуваній сфері має міжнародне законодавство. На це вказує ст. 19 Закону України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004 р. № 1906-IV, відповідно до якого чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства і застосовуються у порядку, передбаченому для норм національного законодавства.

Наведене та інші міжнародні договори зобов'язують органи державної влади України забезпечити дотримання і виконання зобов'язань, взятих за міжнародними договорами Україною. Вони зобов'язують посадових осіб органів виконавчої влади, інші уповноважені органи та суди України у відносинах із іноземцями та особами без громадянства сумлінно дотримуватися норм вітчизняного та міжнародного права.

З огляду на зазначене, проаналізовані загальні, спеціальні та міжнародні нормативно-правові акти відіграють важливу роль у системі правового регулювання правового статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні. Це означає, що з метою захисту прав, свобод та законних інтересів іноземці та особи без громадянства, а також інші категорії осіб мають право звернутися як органу публічної влади, так і до суду, у тому числі й адміністративного.

Висновки. На підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що за часи незалежності в Україні сформована відповідна нормативно-правова база та система уповноважених державних органів покликаних забезпечити захист прав і законних інтересів іноземців та осіб без громадянства, перевірку дотримання вимог законодавства, а у разі його порушення, закон передбачає застосування до порушників заходи державного примусу.

Правове регулювання правового статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні визначаємо як регламентований і взаємопов'язаний нормами загального, спеціального та міжнародного законодавства правопорядок, що здійснюють органи публічної влади та суди шляхом реалізації юридичних засобів, спрямованих на встановлення й реалізацію прав та обов'язків усіх учасників правовідносин у сфері правового статусу іноземців та осіб без громадянства

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Трубецкой Е. Н. Лекции по энциклопедии права. Кн. М.: Т-во Тип. А. И. Мамонтова, 1917. 227 с.
2. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підручник / Пер. з рос. Харків: Консум, 2001. 656 с.
3. Скакун О.Ф. Теорія держави і права (Енциклопедичний курс): Підруч. Х.: Еспада, 2006. 776 с.
4. Справа «Нур Ахмед та інші проти України» (Заява № 42779/12 та 5 інших заяв): рішення Європейського суду з прав людини від 18.06.2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_f21 (дата звернення 09.10.2021)

REFERENCES:

1. Trubetskoy, E. N. (1917) *Leksii po entsiklopedii prava*. [Lectures on the encyclopedia of law]. 227 [in Russian].
2. Skakun, O.F. (2001) *Teoriia derzhavy i prava*. [Theory of state and law]. pidruchnyk, Kharkiv, 656 [in Ukrainian].
3. Skakun, O.F. (2006) *Teoriia derzhavy i prava [Teoriya derzhavy i prava]*. (Entsyklopedychnyi kurs). 776 [in Ukrainian].
4. Sprava «Nur Akhmed ta inshi proty Ukrainy» (Zaiava № 42779/12 ta 5 inshykh zaiav): rishennia Yevropeiskoho sudu z prav liudyny vid 18.06.2020 r. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_f21 (data zvernennia 09.10.2021) [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 22.10.2020

УДК 342.9

Кіблик Дар'я Володимирівна,
аспірант кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права
Центральноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка
<https://orcid.org/0000-0002-2518-7647>
kiblykdasha@ukr.net

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДЕФІНІЦІЇ «АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ»

Статтю присвячено комплексному аналізу дефініції «адміністративно-правовий механізм реалізації державної політики щодо забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю». Розглянуто такі категорії як «механізм», «правовий механізм», «механізм правового регулювання», «механізм адміністративно-правового регулювання», «адміністративно-правовий механізм».

З'ясовано, що механізмом являється певна сукупна єдність елементів, якими можуть виступати методи, способи, стани, процеси, відносини тощо, що складають цілісну систему. Така система, завдяки наявності вказаних складових частин, і забезпечує реалізацію кого-, чого-небудь. Ще однією, однак, визначальною особливістю такої системи-механізму виступає те, що вона завжди спрямована на певне впорядкування (зовнішнє впорядкування). Внутрішні елементи механізму також мають бути впорядкованими (внутрішнє впорядкування).

Запропоновано під адміністративно-правовим механізмом реалізації державної політики щодо забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю розуміти комплексну систему правових інструментів, спеціальних правових процесів та адміністративних процедур, визначених адміністративно-правовими нормами, за допомогою яких суб'єктами владних повноважень (насамперед органами публічного адміністрування) здійснюється цілеспрямована, злагоджена, впорядкована, цілісна та планова діяльність щодо втілення державної політики, спрямованої на належне гарантування, реалізацію та захист прав і свобод осіб з інвалідністю.

Ключові слова: особи з інвалідністю, державна політика щодо забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю, правовий механізм, адміністративно-правовий механізм, механізм адміністративно-правового регулювання.

Kiblyk D. SCIENTIFIC APPROACHES TO THE DEFINITION OF THE DEFINITION "ADMINISTRATIVE AND LEGAL MECHANISM OF IMPLEMENTATION OF STATE POLICY ON ENSURING LAW AND LAW ENFORCEMENT"

The article is devoted to a comprehensive analysis of the definition of "administrative and legal mechanism for implementing state policy to ensure the rights and freedoms of persons with disabilities." Such categories as "mechanism", "legal mechanism", "mechanism of legal regulation", "mechanism of administrative and legal regulation", "administrative and legal mechanism" are considered.

It was found that the mechanism is a certain aggregate unity of elements, which can be methods, methods, states, processes, relationships, etc., which make up a holistic system. Such a system, due to the presence of these components, and ensures the implementation of someone or something. Another defining feature of such a system-mechanism is that it is always aimed at a certain ordering (external ordering). The internal elements of the mechanism must also be in order (internal ordering).

It is proposed to understand the administrative and legal mechanism of state policy to ensure the rights and freedoms of persons with disabilities as a comprehensive system of legal instruments, special legal processes and administrative procedures defined by administrative law, through which the subjects of power (primarily public administration) purposeful, coordinated, orderly, holistic and planned activities are carried out to implement state policy aimed at proper guarantee, implementation and protection of the rights and freedoms of persons with disabilities.

Key words: persons with disabilities, state policy on ensuring the rights and freedoms of persons with disabilities, legal mechanism, administrative and legal mechanism, mechanism of administrative and legal regulation.